

e M k

Listopad - Prosinec

úvod a obsah

Milí čtenáři,
společně s předvánočním časem přichází také letos poslední vydání eMka. Konec prosince bývá spojován nejen s ohlédnutím se zpět za rokem plným úspěchů i neúspěchů, pádů a vzestupů, vzpomínek, ať už jsou jakékoli, ale také se snahou o správné vykročení do roku nového. Nastává nejlepší období pro nové začátky a předsevzetí. Přejeme vám, abyste prožili poklidné Vánoce v kruhu blízkých a rodiny a aby pro vás byl rok nový ještě lepší než ten minulý.

Za redakci, Lucie Machalová

- 2 Týden vědy
- 3 Mladý Demosthenes
- 3 GIS day
- 4 Čerstvé zprávy z Masarykovy univerzity
- 4 Žili mezi námi
- 6 Rozhovor s rektorem Ostravské univerzity
- 7 Snadno a rychle
- 8 Iluze šeptoměkkých úvah
- 8 Život po francouzsku v přímém přenosu
- 10 Balkónové teorie aneb hledám všeználka
- 11 Anna Franková "navštívila" MGO
- 13 Školní bufet
- 13 Rozhovor s Janou Kovářovou
- 14 Víte, co chystáte?

týden vědy

Ve dnech od 18. do 22. listopadu proběhl na našem gymnáziu druhý ročník Týdne přírodovědných předmětů a technických oborů, letos opět ve spolupráci s Vysokou školou báňskou - Technickou univerzitou Ostrava a Ostravskou univerzitou. V pěti dnech měli studenti možnost zúčastnit se mnoha přednášek renomovaných vysokoškolských odborníků, či navštívit moderní laboratoře.

Oficiální otevření týdne plného poznání proběhlo ve vestibulu školy hned v pondělí ráno. Celý program slavnostního zahájení stejně jako loni odstartovala pohádková tematická

píseň, tentokrát z pohádky Lotrando a Zubejda: Lotr Intelektuál, kterou zpívali mladší studenti sboru dobrovolných zpěváků MGO. Poté se již slova ujal ředitel gymnázia, pan Mgr. Ladislav Vasevič, který přivítal hosty a tradičně motivační řeči vyjádřil radost nad tímto projektem. Následovalo vůbec první promítání prezentačního videa MGO, které vyhrálo v soutěži o nejlepší reklamní spot vyhlášené ředitelem školy. Video můžete zhlédnout na youtube kanále

Matičního gymnázia. Následně ke studentům promluvili pan doktor Libor Lenčo, vedoucí odboru školství, mládeže a sportu Moravskoslezského kraje, paní profesorka Dagmar Juchelková vedoucí Katedry energetiky, Fakulty strojní VŠB - TUO, pan prof. Tomáš Čermák, dlouholetý rektor VŠB-TUO, nyní ředitel Centra energetických jednotek pro využití netradičních zdrojů energie a pan docent Roman Maršálek, proděkan pro vědu a vnější vztahy PF OU. Celé zahájení moderoval Ondřej Komínek ze Septimy B a hudební vystoupení se studenty nacvičila paní Mgr. Markéta Šňupárková. O první ostrý pokus využití kamery připojené k novému dataprojektoru se postarali vyučující IVT.

Jan Honeiser, KVIB

mladý demosthenes

Dne 27. listopadu se v fyzikální posluchárně uskutečnila soutěž Mladý Démosthenes. Ve čtyřech kategoriích předvedlo svůj projev neuvěřitelných 36 žáků. Toto číslo se rok od roku zvyšuje, což je jen dobře!

Do regionálního kola popostoupil vždy jen výherce své kategorie. Reprezentovat nás budou:

Za první kategorií: Matyáš Hroch (SA)

Za druhou kategorií: Ondřej Sliška (TA)

Za třetí kategorií: Jan Pomahač (1.A)

Za čtvrtou kategorií: Klára Badurová (3.A)

Soutěž spočívá v jedno až dvouminutovém monologu na určité téma, kdy si účastníci mají vybrat z několika předem vybraných. Naše gymnázium do dalších kol této soutěže neposílá své reprezentanty poprvé a čím větší konkurence na škole je, tím dále se snad ti nejlepší dostanou. Tento rok poprvé není poslední kolo státní, ale mezinárodní, takže mají výherci ještě větší motivaci a my jim přejeme mnoho úspěchů v dalších kolech!

Sára Wranová, KVIB

gis day

Čtvrtý den Týdne přírodních věd se studenti kvint a prvních ročníků zúčastnili projektu GIS Day na Institutu geoinformatiky Vysoké školy báňské. Na začátku si mohli studenti poslechnout přednášku o mapování, poté si vyzkoušeli, jak pracovat s Google Earth a také jak pracovat s elektronickými mapami. Na konec pak byli rozděleni do skupin, dostali do ruky kompas, za ruku pomocníka (dobrovolníka z řad studentů školy), souřadnice prvního stanoviště, a začala hra „kdo nejdříve najde cíl“. Na každém stanovišti muselo družstvo správně odpovědět na otázku a podle ní pak mohli pokračovat dále na správné místo. Na konci pak na všechny čekala odměna v podobě bonbónů, psacích potřeb a náramků s logem GIS Day.

Sára Wranová, KVIB

čerstvé zprávy z Masarykovy univerzity

Všichni studenti vyšších ročníků určitě ocení následující článek, ve kterém Karolína Špottová a Karolína Masopustová ze septimy B podávají zprávu o své činnosti ambasaderek Masarykovy univerzity v Brně. Jejich úkolem je informovat naše studenty, co všechno se dá na této vysoké škole studovat, jaké výhody a nevýhody studium v Brně přináší a tak pomoci ve výběru VŠ. Určitě se na ně můžete obrátit s jakýmikoli dotazy.

„13. 9. 2013 jsme se zúčastnily prvního setkání ambasadorek Masarykovy univerzity a také Dne vědy Masarykovy univerzity, který právě probíhal. Měly jsme možnost projít si město i některé fakulty MU a promluvit si s některými studenty MU o studiu, univerzitě i o mimoškolních aktivitách. Dále jsme mohli vyzpovídat i zaměstnance univerzity, například koordinátora Masarykových debat Martina Černého, tvůrkyni české stránky o genetice a molekulární biologii, dále kurátorku a spoluautorku několika výstav Mendelova muzea Zuzanu Hanzelkovou, prezidentku Sdružení studentů stomatologie ČR Kateřinu Mikliškovou a další. Získaly jsme cenné informace, které se v nejbližší době budeme spolu s dalšími, získanými internetovou spoluprací, snažit předat našim (nejen) maturantům všemi možnými cestami.“

Karolína Špottová, SEPB

žili mezi námi

Stolpersteine...Pro lidi se znalostí němčiny na úrovni „der Hund“ možná nepodstatná hatmatilka, pro ty germánskými jazyky poznamenanější spíše nepochopitelné slovní spojení. Je to totiž složenina slov „klopýtnout“ a „kámen“. V Česku dostaly tyto malé betonové kostky s mosaznou destičkou a nahoře vyrytým nápisem název Kameny zmizelých, tedy těch, kteří úplně bezdůvodně byli nuceni zmizet ze svého domova a pak i úplně ze světa. Klopýtnout o ně totiž můžete na chodníku v 11 městech naší republiky na místech, odkud byli deportováni do koncentračních táborů jedinci nepohodlní nacistickému režimu – v Česku jsou kameny věnovány pouze židům, ale za hranicemi najdete i takové, které připomínají památku Romů, černochů nebo homosexuálů.

Iniciátorem tohoto projektu je pan Gunter Deming z Německa. Svou roli otce celé myšlenky, vzniklé roku 1993 v Kolině nad Rýnem, plní dodnes na výbornou, osobně totiž jezdí dohlížet na pokládání každého nového kamene. A jak takový proces pokládání vypadá? Člověk, který zjistí, že bydlí v domě s takto temnou minulostí, případně takový dům objeví, kontaktuje českou pobočku organizace Stolpersteine. Pokud má na to dost finančních prostředků a ochoty je rozdávat, věnuje organizaci nějaké peníze; pokud jde o někoho méně zámožného, společnost hledá sponzory. Potřebuje sehnat 120 euro (asi 3240 Kč), což je zhruba cena materiálu na kámen. Když uspěje, členové organizace vyrazí na dané místo a ve svém volném

Čase zcela zadarmo kámen zasadí do země. Každých pár let chodí dobrovolníci kámen čistit, leštit a jinak udržovat.

Možná už vám popis něco připomíná, něco, co denně potkáváte – v Ostravě je totiž kamenů hned deset, věnovaných čtyřem rodinám. Navštívit je můžete podle mapky umístěné pod textem. Celkem je v Evropě položeno už přes 23 000 kamenů. Projekt, který je důkazem ohromné solidarity a dobré vůle, však zdaleka nemá jen nadšené fanoušky. V některých městech lidé odmítli položení kamenů, protože by pak chodník prý klouzal. S mnohem podnětnějším odporem se však setkali lidé v Mnichově, kde se sama židovská komunita postavila proti. Případá jim neuctivě po kamenech šlapat. Na nás ostatních, kteří kameny jen denně míjíme, už záleží, co si o nich budeme myslet. Konfliktů a problémů je i v dnešní době přešel, a tak se může zdát být ztrátou času otevírat rány staré, na kterých už stejně nic nezměníme. Ale zkusme to brát jako výzvu připomenout si štěstí, jaké máme, že žijeme v době a státě, kde žádná genocida akutně nehrozí. Také si uvědomit pomíjivost lidské existence a to, že o ní často nerozhodujeme sami, a v neposlední řadě si vzpomenout, jakých krutostí jsou lidé schopni a že je třeba se jich vyvarovat. Kdoví, kdy se někdo z nás octne v situaci, kdy bude moct rozhodnout o cizím životě.

František Rosenkstein

Otto Pick

Abbie Rosenksteinová

Kameny v Ostravě

Data narození, deportace a úmrtí se dočtete na kameni, pokud ho úspěšně najdete.

28. října 6

Pod číslem 1. najdete na mapě centra Ostravy pána jménem Otto Pick. Jeho rodina vlastnila firmu na výrobu a prodej koženého zboží, kde pracoval. Jeho dceři Evě se během okupace povedlo utéct do Velké Británie.

Nádražní 26.

V tomto domě žily Žofie a Emilie Slatnerovy

Chelčického 3

Z tohoto domu byli deportováni manželé Rudolf a Marie a jejich syn František Rosensteinovi

Tyršova 12

Dům obývali Zikmund a Berta Slatnerovi spolu s dětmi Editou a Pavlem. Zikmund byl deportován hned prvním transportem do lágru v Nisku (město ve východním Polsku). Jeho další osud není znám, ale pravděpodobně byl zavražděn na tehdejší rusko-německé hranici. Jeho manželka s dětmi byli deportováni o tři roky později a bohužel jako většina ostatních ukončili svůj život v koncentračním táboře.

Karolina Špottová, Karolina Masopustová, Anna Juráková, Eliška Kozáková

rozhovor s rektorem ostravské univerzity

Prof. RNDr. Jiřím Močkořem, DrSc.

1. Dobrý den, pane rektore, dozvěděli jsme se, že jste chodil na Matiční gymnázium v Ostravě. Vzpomínáte si na svůj první den ve škole?

V té době se to jmenovalo Šmeralka (podle ulice, která se tehdy nejmenovala Matiční, ale Šmeralova). Na svůj první den si ale bohužel nevzpomínám, to už bylo hodně dávno. Jen vím, že jsem se cítil strašně dospělý, že jsem již na střední škole.

2. V té době to bylo osmileté nebo čtyřleté gymnázium?

Nebylo to ani čtyřleté ani osmileté gymnázium. V té době to bylo tříleté gymnázium, na které jsem nastoupil až po 9. třídě.

3. Vzpomínáte si na svého oblíbeného profesora?

Ano, měl jsem hodně oblíbených profesorů, mezi nejoblíbenější určitě patřil pan profesor přezdívaný Nerez, který mě učil na tělocvik, a kterému se tak říkalo pro jeho zrzavou hlavu, pan profesor Lanta, přísný malý pán, kterého jsem měl na matematiku a především starý pan profesor Vrla, který mě učil český jazyk a byl můj třídní. Byl to typický středoškolský profesor, jak můžete vidět ve filmech z 30. let.

4. Z kterých předmětů jste maturoval?

Maturoval jsem z matematiky, z českého jazyka, z ruštiny a z deskriptivy. Samozřejmě jsem měl samé jedničky (smích).

5. Co jste dělal ve volném čase?

Ve volném čase jsme se spolužáci z třídy založili beatovou kapelu. Já jsem v ní hrál na kytaru. Hráli jsme i na školním plese. Teď bych to již vůbec neuměl.

6. Do jaké třídy jste chodil? Do „áčka“ nebo do „béčka“?

Já jsem chodil do „béčka“. To byla třída zaměřovaná na výpočetní techniku. V první hodině výpočetní techniky jsme si nalepili na kus kartonu devět knoflíků a po slepu jsme museli poznávat čísla jako na číselné klávesnici. To byla tenkrát moderní výuka počítačů.

Kristýna Michnová a Natálie Kuchtová PB

snadno a rychle

Snadno a rychle?!

Někdy bych u nás na škole ráda provedla průzkum veřejného mínění. Co si myslíte o tom regimentu automatů u suplů? Rodiče po třídních schůzkách poznamenali, že to tam vypadá jak na nádraží. Ponechám stranou mléčný automat, ten ať si klidně žije dál, ale ty ostatní? Strategicky umístěné každému na očích. Potištěné obrázkem přihlouple se smějícího borce, který se nás snaží přesvědčit o nezbytnosti nákupu Snickersky. Noviny a časopisy nás neúnavně napomínají, že jíme nezdravě, děti že špatně svačí, ze všech stran se na nás valí reklamy...A přízejně si, že někdy je těžké jim odolat, obzvlášť pro člověka, který se najednou ocitl v jiném, větším a dospělejším světě. Je to sice osobní volba, jestli automat navštívím nebo ne, ale stejně se myslím, že se vedení školy nechová

úplně v našem zájmu, když nám je staví na oči. V mnohých zemích, například ve Francii, jsou stroje na rychlou chemickou svačinu, zabalenou v syntetickém nerecyklovatelném obalu, zcela zakázané. V tomto teda nenásledujeme příklad Západu?

Eliška Kozáková

iluze šeptoměkkých úvah

Tíží mne malinkatá závaží, zavěšená na řasách. Chce se mi spát? Ale kdeže! Ne. Jen mě tíží. Klíží. A jsou. Únavou? Nikoliv. Snad vyšumělými bublinkami z minerálky, nebo vědomím, že se již tak aktivně nevěnuji věcem, jež mne činí šťastnou... Ale ano, já se jim věnuji... Jenže ne teď.

Sedím. Sedím a přemýšlím o něčem, co zcela nezapadá do husté sítě atomů, jež vdechují a zanáším jimi plíce. Lepí se na ně uvnitř i vně a tvoří na nich téměř neznatelnou vrstvu vzduchu. Časem onemocním rakovinou, jejíž příčinou bude vdechování kyslíku. Ale to bude až za mnoho let. A neexistuje na to lék. Říkám tomu proces stárnutí. A pak? Zemřu. A nebude nic.

Nic

je ale věc tak abstraktní a neuchopitelná, že ji ještě nikdo nedokázal zcela přesně a striktně definovat a vnést do ní trochu světla. Je nic temnota? Ale už sama temnota je přeci něco. Je nic průhledné, nicotné, neexistující? Ale jak můžeme hovořit o ničem s vážnou tvář, jestliže jsme již připustili fakt, že neexistuje? A jak si chceme představit nic, když je průhledným? Abychom byli schopni vidět průhledno, musí za ním něco existovat. Alespoň obrysy, kapky rosy, zásvit šedavé lunny. Nic je jako okno, za nímž jsou další a další okna, ale nikdy nenásleduje ostatní prostor. Není za nimi tma, není za nimi světlo, barvy, nebarvy, je to čisté sklo bez čehokoliv. Ne. Není to ani sklo. Je to nic. Ale mohli bychom je ke sklu přirovnat. Ale jak bychom věděli co je to sklo, aniž bychom mohli vidět něco za ním? Autorům, kteří ve svých knihách píš, že se nacházejí v nicotě, se musím smát. Ale omlouvám je, neboť totéž nevědomky a přesto vědomě někdy ve svém románu používám také. Člověk se nemůže nacházet v nicotě, neboť jakmile se do ní dostane, nicota přestává existovat.

Tíží mne malinkatá závaží, zavěšená na řasách. Jsou to jen iluze. Sebeklamy. Vlastně neexistují. Nevidím je, ale cítím jejich tah.

Klíží.

A jsou.

Malinká a nepoznamenanatelná, jako křehké pozůstatky seschlých motýlích křídel, napíchaných na hroty v zaprášené, poškozené a již dávno zapomenuté sbírce šepotů.

Zuzana Samiecová, 1.A

život po francouzsku v přímém přenosu

Babička mluvila němanglicky, mamka ruskanglicky, Agathe francouzskou angličtinou a já anglickou francouzštinou. Ale domluvily jsme se všechny, a i když návrat do normálních kolejí po odjezdu francouzské studentky zpátky domů byl náročný, celý ten týden s ní byl ohromně zábavný. To jsem třeba uvařila čaj, ale Agathe chtěla džus; udělala jsem Meltu, český skvost, ale Agathe chtěla mlíko. Mamka vařila celé odpoledne knedlo vepřo zelo, ale pochutnali jsme si jen babička, mamka a já, Agathe se na nás zoufale dívala. My jsme

se na ni zase zoufale dívali, když vzala kuchyň do svých rukou a prostřela oříšky, okurku a sýr. Já jediná věděla, co pak přijde, pro ostatní to bylo překvapení, a tak poté, co byli dokonale najezeni, přišla Agathe v devět hodin s hlavním chodem, palačinkami. Ona vůbec měla ráda sladké. Chutnal jí makovec a pařížský dort, ve školní jídelně si nejvíc užila oběd, kde byly jako dezert výjimečně palačinky, a miňonkami a polomáčenými se mohla živit celý den.

Na její příjezd jsme se pečlivě připravovali. Snad dva týdny jsme přemýšleli, co budeme dělat, a skoro celé dva dny uklízeli. A pak, když jsme ji večer přivezli unavenou z nádraží domů a provázeli bytem, najednou jsem viděla každé smitko prachu, každý flek na kuchyňské lince a každou šmouhu na zdi, způsobenou nejspíš ocasem našeho čtyřnohého přítele (který byl při přípravě palačinek francouzsky vyhozen z kuchyně kvůli chlupům). Francouzské návštěvě byl naštěstí veškerý nepořádek ukradený, byla strašně ospalá.

Brzo jsem přišla na to, že nejlepším prostředkem, jak si nepřipadat ve vlastním domě trapně, je dát věcem volný průběh. Tak jsem se tím začala řídit (tedy dělat vše na poslední chvíli), a hned vzápětí nám ujel autobus. Netušila jsem totiž, že Francouzi na zastávku za žádných okolností neběhají. Druhý den vracejíce se z města domů jsme tedy vyrazily na zastávku s předstihem, jenže v zápalu konverzace jsme nasedly na autobus špatný. A tak jsme stály v deset večer na cestě v neobydlené oblasti někde mezi Ostravou a Vratimovem a já jsem ani netušila, jak mám mamku navigovat, aby nás našla. Agathe se projevila docela jako dobrodruh, pookřála, rozveselila se a pravila, že jí to vůbec nevadí. Já jsem cítila trochu selhání, ale stejně jsem se nad tu absurdní situaci, ve které najednou jsem, musela smát.

V touze ukázat jí úplně všechno, co tu je, jsme byli na Landeku (jako překladatelka jsem tam ovšem selhala, výdušná jáma a podobně byla docela překladatelský oříšek...), v Alliance Francaise, v Kopřivnici na autech a samozřejmě na Stodolní. Dopadalo to tak, že když jsme přišly večer domů, Agathe šla spát a já vymýšlela, co jí udělám zítra k snídani a kam půjdeme. Taky jsem úplně zapoměla mluvit anglicky. Ani slovo. A návrat do francouzštiny byl jako vysvobození. Naučila jsem se za ten týden říct bábovka, koláč, buchta, tyčinka, čokoláda, bonbón, dort a závin. A kromě toho, že Francouzi neběhají na autobus, jsem poznala, že dovedou hrozně dlouho mluvit přes Skype, ráno potřebují strávit hodinu v koupelně a že i když vypadají, že každou chvíli usnou, tak jak se začne něco dít, vlije se jim do žil ne třetí, ale minimálně dvacátá pátá míza.

Eliška Kozáková

balkónové teorie aneb hledám všeználka

Taky jste při pohledu na fotky pod článkem reagovali s výrazem WTF? Myslím, že nejste jediní. Tato budova se nachází velmi blízko sadu Boženy Němcové, kde sice neprojíždím často, ale když už tudy jedu, jediné, co si prohlížím, je balkón na obrázku.

Už jsem tudy projela mnohokrát a přiznám se, že jsem stále nepřišla na to, proč tam je.

Jak už to tak bývá, člověk se po cestě nudí, a tak jsem přemýšlela nad teoriemi vzniku.

Teorie ochranná

Tato teorie mi přijde jako nejvíce pravděpodobná.

Lidé se brání proti vandalům, zlodějům a jiným (i když to stále úplně nevysvětluje mou otázku, abych pravdu řekla, radši nebudu mít balkón žádný než „klecovitý“).

Teorie hanby

Tato teorie mi naopak přijde jako nejméně pravděpodobná, nebo alespoň nejméně chápatelná. Podle této teorie si lidé postavili takové balkóny prostě proto, že se jim to líbí. Neberu jim to, každý má jiný vkus, ale nevím, jestli tomuto se ještě vkus říkat dá. Každopádně kdyby to tak skutečně bylo, a vy znáte jen jediného člověka, kterému se to líbí, chci ho poznat! Poté bude mým největším životním cílem rozebrat myšlení a chápání takové osoby.

Teorie vkusu

Stejně jako se na hanbu posílají děti, mohou se přece posílat i dospělí! Když dospělý něco udělá, nechá se zamknout do kovového kvádru, kde musí nějaký čas zůstat. Poloha tohoto místa je s touto teorií ideální. Stojí totiž mezi frekventovaným Sadem Boženy Němcové, Muglinovskou a Nádražní, takže si viník odpyká trest opravdu jak se patří. S přední velkou dírou v kleci bych si pak ale nevěděla rady, asi na autogramy (tzv. ostravská verze Vyvolených).

Teorie výtahová

Prostě byli lidé v tomto domě líní, pořídili si výtah, na který uvnitř nezbylo místo, takže ho dali ven. Další více sportovně založení obyvatelé nechali tento výtah odstranit, nástup však z nějakého neznámého důvodu nechali na svém místě.

Teorie poslední, milovníků čerstvého vzduchu

Obyvatelé této budovy mají rádi náš ostravský odér, nebo mají prostě malý byt. Když si zásoby kyslíků vydýchají vevnitř, míří ven do těchto klecí, kde se „čerstvého“ vzduchu nemohou nabažít tak moc, že ho musí mít opravdu ze všech stran, i ze spodu.

Teorie dodatková, shrnující

Řekla bych, že jsem se zastavila nad něčím, co je spoustě lidem úplně jasné a já budu za blbou, že jsem to nepochopila. V tomto případě postupujte jako u teorie vkusu, kontaktujte mne! Protože – a to myslím smrtelně vážně - bych se vážně ráda dozvěděla, proč to tam sakra je!

Sára Wranová, KVIB

Anna Franková "navštívila" mgo

Jak si ti bystřejší z vás mohli všimnout, dole ve vestibulu od 4. do 29. listopadu 2013 proběhla výstava o Anně Frankové. Já osobně měla o Anně povyprávěno dvakrát. Poprvé od paní profesorky Bittové a úžasných čtenářů z Kvarty B. Podruhé od paní Hildegondy Rijksenové pocházející z Nizozemska, která však už 20 let žije v České republice a mluví plynule česky.

Anna Franková se narodila 12. června roku 1929 ve Frankfurtu nad Mohanem. Po nástupu Hitlera k moci odchází rodina Frankových do Amsterdamu. V průběhu 2. světové války docházelo k pronásledování židů také v Holandsku, proto se rodina v roce 1942 odstěhovala do zadního traktu otcovy firmy. V den svých třináctých narozenin si začala psát deník, chtěla být spisovatelka. Židé byli za druhé světové války hodně omezováni - měli na občanských průkazech velké písmeno J (Jude), museli nosit na oblečení pěticípé hvězdy, nesměli vlastnit podniky, nesměli chodit do normálních obchodů a kaváren. Nacisté, v čele s Adolfem Hitlerem od roku 1938 vypalovali židovské synagogy a obchody. Když objevili Annu se zbytek její rodiny

a příbuznými ze zadního traktu, byli transportováni do několika koncentračních táborů a nakonec byli přemístěni do Osvětimi. Anna a Margot umřely na tyfus, Annina matka umřela hladu, jen její otec přežil. Když byli nacisté roku 1945 poraženi, vydal Annin deník.

S paní Rijksenovou jsem si dovolila udělat kratší rozhovor, byla moc ochotná a dobře se mi s ní spolupracovalo.

Jak vás napadlo přednášet o Anně Frankové?

K historii Anny mám velmi blízko. V 60. letech jsem chodila na gymnázium do Amsterdamu, kousek od místa, kde se ukrývala. Jezdila jsem kolem toho místa na kole, byla to vlastně součást mého mladého života.

Přednášela jste v mnoha městech, kde se vám nejvíce líbilo?

To se tak říct nedá, všude to mělo něco do sebe. Nejvíce se mi líbilo přednášet v synagogách, je to tam živější než v nějaké třídě, která v sobě nemá kus historie. Všude jsem ráda přednášela.

Anna Franková si vlastně svůj sen splnila, stala se spisovatelkou a její příběh oběhl celý svět. Bylo velmi napínavé poslouchat paní Rijksenovou a myslím, že mnohým z nás to do života přineslo zase něco nového.

foto p. prof. Bittová

školní bufet

Ve vestibulu školy se nachází školní bufet. Zajímalo by Vás, co se nejvíce prodává? Tak v tom případě je tento článek určen pro Vás!
Skoupý na slova, avšak informačně bohatý rozhovor s paní provozní....

Jak dlouho už v bufetu pracujete?

10 let

Co se nejvíce prodává?

Croissanty.

Chodí sem spíše studenti z vyššího gymnasia nebo z nižšího?

Převažuje vyšší gymnasia.

Kdy chodí zboží?

Každý den

Chodí do bufetu i profesori? Co si nejčastěji kupují?

Ano, minerálky a pečivo.

Předbíhá se v řadě často?

Už se nepředbíhá.

Přemýšlela jste někdy nad novými věcmi, které by se prodávaly v bufetu?

Není místo.

A nyní naše drobná statistika :

Velká přestávka

11:00

12:15

Počet lidí v řadě : 26

Počet lidí v řadě: 20

Počet lidí v řadě: 2

pozn.: poslední kousky pečiva

Terka a Terka a Matylda, SB

týden přírodních věd rozhovor s Janou Kovářovou

Jana Kovářová je ošetřovatelka v ZOO Ostrava

Chtěla jste tuto práci dělat už od mala?

Ne, bylo mi líto těch zvířat, jak jsou zavřená v klecích. Je vůbec zázrak, že tady teď jsem.

Jaké je vaše nejoblíbenější zvíře?

Nejoblíbenější mám dva. Je to panda červená-Namche a sova pálená-Rozárka.

Slyšela jsem, že se tady narodí nové slůně. Je to pravda?

Ano, je to pravda čeká ho slonice Vishesh (která ještě před Rashmi porodila slůně, ale to zemřelo) se slonem Calvinem.

Musí se sloni trénovat?

Ano, musí se naučit, uklonit se, abychom jim mohly umýt záda. Musí umět také podávat nohy, abychom jim mohly opílovat nehty.

Kristýna Michnová a Natálie Kuchtová PB

víte, co chytáte?

Myslíte si, že nikdy v životě nepůjdete na ryby? To ale nemůžete vědět! Třeba dostanete hlad, žádného zajíce se vám chytit nepovede, a tak budete odkázáni jen na kus dřeva, provazu, nějakou tu žížalu a velkou trpělivost. A až tato situace nastane, budete velmi vděční za to, když budete o své potenciální stravě něco vědět.

Zajisté vás čeká postní období, protože to množství rybníků, které u nás v Poodří či na Třeboňsku vzniklo ve 12. – 13. století je právě následkem toho, že ryba byla tehdy považována za postní jídlo, stejně jako raci či bobří, ze kterých bychom se dnes už ovšem moc nenajedli. Protože Vánoce už klepou na dveře, mělo by padnout pár slov o kaprech. Tak tedy, ten náš „typický“ kapr byl v našich rybnících uměle vysazen, a i když už je to záležitost asi 800 let stará, stále bychom měli mít na paměti, že Česko není jeho původní domovina. A teď pozor, aby se vám nestalo, že na Štědrý den povečeříte karase místo kapra – kapr musí mít dva páry vousků, zatímco karas nemá žádné! Pokud má náhodou pár jeden, pak máte před sebou mutanta kaprokarase, takže vám přeji dobrou chuť.

Jedli jste někdy grundli? Ne? Přitom od 19. století je „pražská grundle“ naší specialitou. Přestože grundle je obecně každá malá ryba, Pražáci takto nazvali hrouzka obecného, jednu z našich nejrozšířenějších ryb, a udělali tak vlastně skvělý marketingový tah těžící z lidské neznalosti. A pokud si rádi pochutnáváte na pstruzích a mylně se domníváte, že jde o českou rybu, pak jste také byli obětí mystifikace – s největší pravděpodobností konzumujete pstruha duhového, kterého k nám dovezli ze Severní Ameriky.

Rybí svět je velmi dobře zařízen, ostatně jako všechny ekosystémy. Štiky, patřící do skupiny plevelných ryb, požírají malé rybky, které se přemnožily, a amur bílý, vysazený u nás z Asie, zase zbavuje rybník přebytečného plevle.

Posuneme se od kaprovitých ryb někam dál, třeba k lososům. Nemají to chudáci jednoduché, žijí v mořích, ale když jim začnou tikat biologické hodiny, musí táhnou do řek vytrít se. Jenže moderní člověk budující přehrady jim to tím značně zkomplikoval a na čas úplně zablokoval

cestu. Dnes už jsou pro lososy vytvářeny speciální přechody, abychom o tyto ryby, které mají oproti ostatním navíc jednu ploutvičku, jejíž funkce je záhadou i některým profesorům, nepřišli.

A teď rada pro ty, co mají doma akvárium s rybičkami a v něm náhodou koljušku tříostnou. V přírodě se to s nimi má tak, že v období rozmnožování se samečkům zabarví břicho do červena. Vidí červenou a hned se v nich vzbudí rivalita, stejně jako v Corridě u býčích zápasů. Nic jiného je nezajímá, jen ten pruh. A tak, pokud nabarvíte samičce břicho na červeno, můžete být svědky dokonalého důkazu toho, jak příroda nepočítá s lidskými zásahy do rybích záležitostí. Sameček totiž začne samici zcela negentlemansky napadat.

A poslední zajímavost na závěr, týkající se spíše plazů a mihulí (které nemají nic společného s rybami, patří totiž do skupiny bezčelistnatců, kdežto ryby čelisti mají, a jaké!). Pohádku o Zlatovlásce nemusím připomínat a Jiříka, který snědl hada, taky ne. Jenže existuje domněnka, že jak se pohádka ústně předávala z babičky na vnoučata, došlo k informačnímu šumu. Jiřík možná vůbec nesnědl hada, ale mihulí, které totiž kdysi byly opravdovou pochoutkou. Takže možná, až bude ten hlad, i na mihule dojde. A všichni pak budeme zachraňovat mravence a ptáčata vypadlá z hnízda, povídat si se zvířaty a svět bude nádherné a idylické místo...

Eliška Kozáková

Neděle 22. 12. v 18 hodin
Evangelický kostel ve Frydku
Vánoční zpívání

velké dobrovolní

www.eshavica.com

se souborem Eshavica